

bb 39. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14 órától
zárásig

um hgy

1980. február 4.

19. a petőfi hidon - csak autóbuszoknak
20. kitüntetés
21. magyar gyógyítók utaztak kambodzsába
22. kitüntetés
23. az évm és borsod megye vezetőinek tárgyalása
24. kondor béla emlékkiállítás miskolcon
25. a szövetség és a kpvdsz vezetőinek megbeszélése
26. kitüntetés
27. emlékezés boross elemér íróra
28. grit van jünten budapesten/5. és 6. jav./
29. tájékoztató a mém-ben
30. farsang kaposvárótt /7. jav./
31. új általános iskola békásmegyeren
32. könyvtárávató makón
33. ülést tartott az országos közművelődési tanács
34. vietnami államférfiak üdvözlője
35. üdvözlő távirat
36. muosz nemzetközi ujságíró iskola továbbképző tanfolyama
37. időjárásjelentés
38. megnyílt a 12. magyar játékfilm szemle
39. hírjegyzék

-.-

- 28 -

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztette: halasi györgy, dosztányi imre

21.10/um

21.10/um

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

60.008
X

Belföldi hírek

k e d d

bb 1. új parkolóhelyek a kálvin téren és az akadémiánál

i -ár/tr um bc hgy

1980. február 5.

a budapesten régóta ismert és főként a belvárosban mind szorítóbbá váló parkolási gondokon az idén is igyekeznek segíteni a fővárosi tanács forgalomszervezési szakemberei.

a város belső kerületeiben egyszerre 6900-an állíthatják le autójukat, viszont csupán az itt lakók közül 8200 embernek van saját személygépkocsija. ennél jóval több azoknak a száma, akik hivatalos ügyeik intézésére, vagy bevásárolni indulnak a belvárosba illetve a kulturális centrumokat, a szórakozóhelyeket keresik fel. s mivel ők vannak többségben, továbbra is elsősorban a rövidebb idejű várakozást ösztönző fizetőparkolók számát igyekeznek bővíteni. a tapasztalatok szerint forgalomtechnikai okokból is ez a célszerűbb: gyorsabban talál üres fizető parkolóhelyet az autós, így nem kering percekig a környező utcákon, ezzel is növelve a forgalmat. az év folyamán mintegy 400 új parkolóórát szerel fel a garázsipari vállalat, egyebek között a vigadó téren, a kecskeméti utcában, a nagymező utcában, a szent istván köruton és a mártírok útján.

mivel a szűk utcákban már maximálisan igénybe vették a lehetőségeket - sok helyütt megengedték, hogy a járdára is felálljanak a kocsik -, ideiglenesen az üres telkek felhasználásával teremtenek új férőhelyeket. így például a közeljövőben a kálvin téren lévő beépítetlen területet vehetik birtokukba a járművek.

/folyt.köv./

- 1 -

bb 1. /uj parkolóhelyek...1.folytm/um

itt 100 személygépkocsi várakozhat majd egyszerre. új parkolót alakítanak ki a pesti alsó rakparton is. a tudományos akadémia székháza közelében kijelölt terület befogadó képessége mintegy 70 autó lesz. jelentős javulást hozhat az aranykéz utcai parkolóház felépítése: 700 gépkocsit tárolhatnak majd itt. az előkészítő munkálatok befejezése után még az idén hozzákezdnek az építkezéshez. a belvárosban lakó autósok gondjain az ugynevezett parkolóberlet bevezetése enyhít majd, e rendszer megvalósításának lehetőségeiről most készít tanulmánytervet a metrober.

tovább folytatják a városcentrum tehermentesítését szolgáló p plusz r rendszer bővítését, a „parkolj és tömegközlekedési eszközzel utazz tovább”, elv alapján. az első félévben megnyíló új metroszakaszhoz kapcsolódóan a nagyvárad téren és a kispest-kőbánya vasutállomásnál nagy befogadóképességű parkolókat alakítanak ki, de közbeeső megállóknál is létesítenek várakozóhelyeket. /mti/

--

bb 2. új típusú gáz-vízmelegítők és tüzhelyek - minőségi kifogások és elhuzódó beruházások - vizsgálják a kgm gyengén gazdálkodó vállalatait

i sz/mm um pp hgy

1980. február 5.

a kohó- és gépipari minisztérium vezetői sorra beszámoltatják az alacsony hatékonysággal dolgozó vállalatokat, miként korszerűsítik gyártmány szerkezetüket, növelik gazdaságos termékeik arányát a termelésben, biztosítják-e a belföldi kereslet kielégítését, s eleget tesznek-e a magasabb mércéjű exportkövetelményeknek. néhány gyár a létszám csökkenésére, a fejlesztő beruházások elhuzódására hivatkozik, amikor szóvá teszik az ütemtelen szállítást, a rossz minőséget.

a fegyver- és gázkészülékek gyára noha növelte a termelést, - már az elmúlt évben a tervezettnél 20 százalékkal több gáz-vízmelegítőt, s több konvektort szállított a kereskedelmnek - továbbra sem tudja maradéktalanul kielégíteni az igényeket: nagy az eléterés a belkereskedelem által felmért lakossági kereslet és a termelési lehetőségek között. a témával a kgm miniszteri értekezleten foglalkozott.

/folyt.köv./

- 2 -

bb 2. /új típusú ...1.folyt./um

a tárca vezetői sürgették a gyárat: dolgozzon ki mielőbb tervet az ellátási feszültség feloldására. a minisztérium szükség esetén közbenjár a feltételek megteremtéséhez. a tárca az eddigieknél jobb és több vállalati kezdeményezést is vár a fég-től. a gyár vezetői beszámoltak arról, hogy az utóbbi években sikerült munkamegosztást kialakítani más hazai gyárakkal, így a lampart zim-mel és a vbkm-mel: megszüntetve a párhuzamos fejlesztéseket - és gyártást. az ötéves terv eddig eltelt időszakában az új termékek részaránya a termelésben 30 százalékra növekedett, gázkészülékekből például ma már csak öt évnél fiatalabb termékeket szállítanak. a tárca vezetői számonkérték a termékek rosszabb minőségét, első sorban a gáz-vízmelegítőknél. a gyár képviselői elmondták: 12 éve készítik ugyanazt a típust, időközben elterjedt, s felgyorsult a földgázra való átállás, ami a régi típusoknál növeli a hibalehetőséget. az új vízmelegítő család sorozatgyártása ebben az évben megkezdődik, s már a kezdettől ügyelnek majd a jó minőségre.

a lampart zim ugyancsak a gyengébben gazdálkodó iparvállalatok közé sorolható. a termelési szerkezet átalakításában eddig csak szerény eredményeket értek el, az elmúlt években megszüntették ugyan a nem jövedelmező, szilárd tüzelésű kályhák, öntöttvas mosogatók, csiszolt edények és olajtüzelésű fürdőkályhák előállítását, a következő években fontos gazdaságos gyártmányválaszték kialakításának meggyorsításá. három-négy év alatt 50-ről 80 százalékra növelik a versenyképes, gazdaságos termékek arányát. az idén is változik a gyártmány szerkezet; az év elején megszüntették a komfort gáztüzhelyek gyártását, helyette új tüzhelycsalád hatféle változatát készítik, s szállítják a belkereskedelemnek. most alakítják ki a korszerűbb, jobb minőségű zománc edény-garnitúrát, s a kádak készítésénél a fajansz-árak változatos színeivel egyező, illetve azokhoz alkalmazkodó színeket alkalmaznak a jövőben. a miniszteri értekezleten a tárca vezetői kifogásolták, hogy a lampart fejlesztési beruházásai elhuzódnak, s így a keresett, jól értékesíthető termékekből - ilyen a fürdőkád is - jelentős a termelési kiesés. szóvá tették, hogy eddig zománc edényekből sem tudták kielégíteni sem mennyiségben, sem választékban az igényeket. gáztüzhelyekből ugyan általában elegendő van az üzletekben, de nem élnek eléggé az exportlehetőségekkel. ennek érdekében az ediginél jobb minőségű munkára van szükség. a legtöbb reklamáció a zománczásoknál, szerelésnél adódó fegyelmetlenségekből, hiányosságokból fakad. a miniségeellenőrök követelják meg a technológiai fegyelem szigorú betartását.

/folyt.köv./

- 3 -

bb 2. /uj tipusu ...2.folyt./um

a minisztérium állásfoglalása szerint a megváltozott, nehezebb gazdálkodási feltételek között is, mindkét vállalat csak úgy kerülhet ki rövid idő alatt az alacsony hatékonyságú vállalati körből, ha a vezetők, a termelésirányítók és a dolgozók egyaránt, megalapozott tervek alapján, fegyelmezetten, a változó körülményekhez rugalmasan és gyorsan igazodva dolgoznak. /mti/

-. -

bb 4. üvegyipari terv: tizenöt milliő forintos energiamegtakarítás

i gl/mi um pp hgy

1980. február 6.

a termelést kétszeresére bővítették, az energiaköltségek hányada azonban - az ésszerű takarékoság és a folyamatos korszerűsítés hatására - csupán 4 százalékkal emelkedett tíz év alatt az üvegyipari műveknél.

az üvegyártás rendkívül energiaigényes iparág. az ország 11 üvegyárában felhasznált fűtőanyag a milliárdos értékhez közelít. ekkora felhasználás mellett az évenkénti egy-két százalékos megtakarítás is nagyon sokat jelent.

az üvegyipari művekben három év óta nem emelkedik a földgáz és kőolaj-felhasználás. egy kilogramm jó üveg olvasztásához ma 4170 kilokalória hő elegendő, 2000 kilokalóriával kevesebb, mint egy évtizeddel ezelőtt. ez az eredmény hosszú, átgondolt folyamatnak köszönhető, az üvegyárakban sorra áttérnek a kemencék gáz-levegő arányának automatikus szabályozására, mert a légfelesleg rontja a tüzelés hatásfokát. a kemencékből hulladékhőként távozó füstgázt is hasznosítják. az orosházi gyárban például olyan eljárást vezettek be, amellyel füstgázból villamosenergiát nyernek. emellett az üvegyártáshoz hagyományosan alkalmazott szakaszos működésű fazekas-kemencéket fokozatosan felváltják a korszerű, kevesebb hővesztéssel égető kád-kemencék.

idén az olvadt és a jó üveg gyártásában egyaránt 50-60 kilokalória/kilogramm energiamegtakarítást terveznek, ami egy év alatt mintegy 15 milliő forintnak felel meg. ennek jegyében a salgótarjáni síkgyár új feldolgozó üzemében vízszintes edzési technológiát vezetnek be, ami biztosítja a folyamatos üzemelést. nagykanizsán hamarosan felszerelik az elektromos olvasztókemencét a jelenlegi, földgázzal működtetett kemence helyett. folytatják a füstgázhasznosításban megtett kezdeti intézkedéseket is. /mti/

3.-
- 4 -

07

bb 3. a hormonháztartást szabályozó avs

i km/z um bc hgy

1980. február 5.

ismét egy lépéssel közelebb jutottak a tudományos kutatók a hormonháztartás alakulásának magyarázatához. a magyar tudományos akadémia kísérleti orvostudományi kutató intézetében a hét-nyolc éve kezdett kutatások eredményeként egy speciális, a hormonháztartást befolyásoló anyag működési mechanizmusát derítették fel. a kutatások eddigi eredményeiről Makara Gábor tudományos főmunkatárs az mti munkatársának elmondta:

- a szervezet hormonháztartásában „karmesterként”, tartják számon az agyalapi mirigyét. működését az agynak egy olyan része szabályozza, ahol idegsejtek úgynevezett - a hormonnövekedést vagy -csökkenést befolyásoló - peptidhormonokat termelnek. ezt a hormontermelő folyamatot viszont az úgynevezett gátló, illetve serkentő ingerületeket közvetítő anyagok szabályozzák. a tudósok ezért kezdték el kutatni, hogy végső soron milyen ingerületközvetítő anyagok befolyásolják az agyalapi mirigy működését. ennek ismerete ugyanis új utakat nyithat a hormonháztartás gyógyszeres kezelésére, alakítására. ^{meg}

a kísérlet kezdeti szakaszában a mellékveseserkentő hormon szabályozó működését vizsgálták, és azt találták, hogy egy aminosav-származék, az úgynevezett gamma-aminovajsav - rövidítve avs - lehet a gátló ingerületet közvetítő anyag. ha ugyanis avs-t juttattak az agykamrába, akkor kevesebb mellékvese-serkentő hormon jutott a vérkeringésbe. ezt a jelenséget felismerve két irányban folytatták a kísérleteket. egyrészt azt vizsgálták, hogy a szervezetben termelődjék-e avs részt vesz-e a hormontermelés szabályozásában. e vizsgálódások során megállapították: amikor a szervezetben csökken a mellékveseserkentő hormon termelése, ez annak az eredménye, hogy az agy egy jól meghatározható területénél a szokottnál több avs-t előállító enzim keletkezik. ez közvetett bizonyítékot jelentett az avs-nek a hormontermelést szabályzó funkciójára. e jelenséget ács zsuzsa, az intézet tudományos főmunkatársa tárta fel.

/folyt.köv./

- 5 -

07

bb 3. /a hormonháztartás...folyg.-um

a másik irányban megkezdett kísérletekkel arra kerestek választ, hogy az agyalapi mirigy más hormonjai, mint például a növekedési hormon és a prolaktin - amely egyébek között a tej termelésében játszik szerepet - előállításának szabályozásában is részt vesz-e az avs, mint gátló ingerületkövetítő anyag. e kísérlet eredményei meglepték a kutatókat. az agykamrába juttatott avs hatására ugyanis nemhogy csökkent volna a két hormon termelése, hanem ellenkezőleg, fokozódott.

a kutatások következő - jelenlegi periódusában - arra keresik a választ, miként lehetséges, hogy a hormonelválasztást meghatározó idegsejtek ugyanazt az anyagot, az avs-t különböző célokra használják. az egyik ponton ugyanis az avs hatására fokozódik, a másik helyen pedig csökken a hormontermelés. a magyarázat feltehetően a következő: ha a hormontermelésben megbomlik az egyensúly, az avs mennyiségének változása attól függően serkenti vagy lassítja az adott hormon előállítását, hogy az ellentétes tendenciák közül melyik kerül tulsulyba.

a hatásmechanizmus szerte a világon foglalkoztatja a kutatókat, s minél alaposabb megismerésére törekednek. a hazai tudósok kutatási eredményeit a nemzetközi kutatások élvonalába sorolják, bár ezeket az alapvetési eredményeket a gyakorlatban közvetlenül nem kamatoztatják, hatásuk a mindennapi életben többszörös áttétellel érvényesülhet, és így közvetve jelentős a gyakorlat számára is. az idegrendszerre ható számos, már régebben ismert nyugtatóról a közelmúltban kiderült például, hogy hatásuk lényegében az avs tartalma idegsejtek működését befolyásolja. az elméleti tudásanyagot tehát első-sorban a gyógyszerkutatásokban használhatják fel új, a korábbiaknál hatásosabb, a központi idegrendszerre és a hormonháztartásra ható gyógyszerek kereséséhez. /mti/

--

bb 5. nem árusíthatók a műszörmével bevont butorok

i kf/s umpp hgy

1980. február 5.

a linda nevű francia-ágy minőségét fogyasztói kifogások alapján ellenőrizte a kermi, amely a gyártó kalocsai asztalos és építőipari szövetkezetet elmarasztalta. a szövetkezet az ágyat berry műszörmével vonta be annak ellenére, hogy ezt a kelmét már korábban alkalmatlannak minősítették ilyen célra. az intézet szakvéleménye ugyanis a műszörmét csak díszítő jellegű termékek gyártásához tartotta felhasználhatónak.

/folyt.köv./

- 6 -

bb 5. /nem árusíthatók...folyt./um

a mostani ellenőrzés is igazolta, hogy jogosak a vásárlók reklamációi, s megerősítette a korábbi szakvéleményt is. ezért a kermi - az érvényes rendelet értelmében - a rendeltetészerű használatra alkalmatlannak minősített műszörmés francia ágy további árusítását megtiltotta. felhívta a kereskedelmi szervezeteket, hogy az említett ágyon kívül vonjanak ki a forgalomból minden olyan kárpítózott butort, amely berry műszörmével készült.

a kermi intézkedésének megfelelően a már eladott butorok reklámoló vásárlóit a műszörme minőségének külön ellenőrzése nélkül kötelesek kártalanítani. /mti/

--

bb 6. majmok a tv készülék előtt - állatkísérletek veszprémben
szé/um kz hgy 1980. február 5.

a veszprémi állatkertben televíziós készülékeket helyeztek el a majomházban. a téli betegségekre érzékeny majmokat hideg évszakban ugyanis az érdeklődők csak ritkán látogathatják s ez a nagy eseménytelenség kedvezőtlen hatással van rájuk. a szórakoztatásukra szolgáló tv készüléket rendszerint már a délelőtti adáskor bekapcsolják, s csak késő este az éjjeli-ór vet véget a hosszadalmas szórakozásuknak.

a kísérlet máris sok érdekes tapasztalattal szolgált. a „civilizált”, majmok - mint megfigyelték - különösen érdeklődnek a sportközvetítések mozgalmas, zajos jelenetei iránt. főleg a labdarúgó mérkőzések közönsége köti le a figyelmüket; tomboló felháborodással csatlakoznak például a nemtetszésének megnyilvánulásainoz. /zok

a veszprémi állatkert kísérleteit összehangolta az ötvös Loránd tudományegyetem alsógyödi kutató állomásával. nemrégén a leningrádi pavlov intézet és a japán kyoto egyetem tudományos munkatársai is információkat kértek az érdekes kísérletekről. /mti/

--

bb 7. nyílik a téltemető

szé/um kz hgy

1980. február 5.

a balaton-part közelében kinyílt a téltemető. a természetkutatók szerint az aszófői völgyben évszázadok óta honos, jellegzetes mediterrán növényt hajdan a rómaiak hozták magukkal. a sárga szirmu téltemető minden évben jeladás a tavasz közeledtére. /mti/

--
- 7 -

bb 8. új aurora füzetek

samóum kz hgy

1980. február 5.

„új aurora füzetek,, címmel új sorozat kiadását kezdte meg a békéscsabai irodalmi folyóirat. az első két kötete megjelent. az egyik a hangok messzire szállnak címmel, Csóor István a gyulai prózairó három elbeszélését tartalmazza. a másikban egy fiatal költő - Tomka Mihály - adta közre a hallgatás ellen címmel, a költeményeit. az első „új aurora füzetek,, 250 számozott példányban jelentek meg. mindkettőt Petőcz Károly, a Kner nyomda gyomai vezetője tervezte. /mti/

-. -

bb 9. országos diák fotópályázat

igó/um kz hgy

1980. február 5.

pécsett az idén is megrendezik a diákfotósok hagyományos seregszemléjét, amely részét képezi a forradalmi ifjúsági napok eseménysorozatának. a rendező pécsi Nagy Lajos Gimnázium most hirdette meg a xv. országos középiskolai fotópályázatot a Kisz Baranya megyei bizottsága, a magyar fotóművészek szövetsége és a népművelési intézet védnökségével. a közép-foku oktatási intézményekben tanuló valamennyi fiatal részt vehet a pályázaton, mégpedig személyenként négy 18x24 centiméteres fekete-fehér képpel. ezek egyike - kötelezően - ifjúságunk mai életét, illetve hazánk fejlődését ábrázolja, a többiek témája szabadon választható. a fotókat március 1-ig kell eljuttatni a Nagy Lajos Gimnázium címére: Pécs, Széchenyi tér 11. 7621. a nyilvános képbírálatot március 9-én tartják, a zsűri a magyar fotóművészek szövetségének tagjaiból áll. a legszebb képekből felszabadulásunk 35. évfordulója tiszteletére kiállítás nyílik április 4-én és ez alkalommal adják át a pályadíjakat is a legsikeresebb diákfotósoknak. a középiskolai fotókiállítások vándorszerlegét egy évig a legjobb eredményt elért fotósok, illetve iskola őrzi majd. /mti/

-. -

bb 10. angola is a bábolnai mezőgazdasági kombinát nagy vevői közé került

ber/um kz hgy

1980. február 5.

a próbaszállítmány jól vizsgázott angolában: a bábolnai tetra baromfik nagyszerűen akklimatizálódtak és jól fejlődtek. ez adta az alapot ahhoz, hogy a bábolnai mezőgazdasági kombinát - megnyerve az angolai mezőgazdasági minisztérium pályázatát - az ez évi angolai baromfiigényeket teljes egészében kielégíti.

/folyt.köv./

- 8 -

07

bb 10. /angola ...folyt./um

az importang külkereskedelmi vállalattal kötött 2,8 millió dolláros szerződéssel ez a tengeren túli ország is bábolnai nagy vevői közé került. természetesen a hus- és tojóállatok tartásához technológiát is ad a kombinát, és ennek minél jobb elsajátítására tapasztalatcserére hívta meg az angolai szakembereket. a szállítmányokat különös gonddal küldik el a ferihegyi repülőtérre. a bábolnaiaknak már nagy tapasztalatuk van a repülőgépes szállításokban, hiszen tavaly több mint ezer különjáratot vettek erre a célra igénybe. budapest és luanda között azonban 16 órát repülnek az állatok, ezért nagy elővigyázatosságra van szükség. minden járatot bábolnai dolgozó kísér, aki angolában részt vesz az istállók betelepítésében. /mti/

-. -

bb 11. flamand székek - tápéi gyékénykárppal

dob/um kz hgy

1980. február 5.

a szegedhez csatolt tápén, a több évszázada folytatott szatyorkészítést az utóbbi években hasznosan egészítette ki a nyugat-európában hagyományos cikkek, a flamand székek kárppitjának a gyártása. a gyalult fából készülő, magas hát-támlás rusztikus megjelenésű székek kárpitozása, ülőkéje ugyanis tápén készül, szalma, vöröstövű sás, gyékény, illetve spárga kombinációból. a vizinövényből kialakított székkárpitok először belgiumban váltak keresetté, majd tért hódítottak hollandiában, franciaországban, angliában, az NSZK-ban is. az idén már olaszország és svédország is feliratkozott a megrendelők listájára. összesen félmilió székkárpit szállítására kötöttek megállapodást. a szervezet nemrégiben székuzemelt hozott létre, s a gyékényburkolat mellett rusztikus megoldású natur székeket, bárszékeket is gyárt és szállít külföldre. elsősorban az ilyenfajta cikkek sikerének tulajdonítható, hogy az elmúlt évtizedben megtízszereződött a nyugatra irányuló exportjuk értéke. /mti/

-. -

- 9 -

07

bb 12. mandinka vendéggel - tv-s háttérbeszélgetés a gyökerek gyökereiről

i kj/um bc hgy

1980. február 5.

befejezéséhez közeledik az alex haley gyökerek című, világhírű regényéből készült amerikai filmsorozat vetítése a magyar televízióban: az utolsó epizódot február 12-én sugározzák az egyes csatornán. aznap a 2-es adón, a sorozathoz kapcsolódóan, a gyökerek „gyökerei”, címmel háttérbeszélgetésre kerül sor. a nagysikerű könyvről és a tv-sorozatról tartandó fórum nem a mű esztétikai értékelésére vállalkozik, hanem a nézők történelmi, néprajzi ismereteinek bővítését célozza. a beszélgetés résztvevői - alpha diallo, hazánkban tanuló guineai diák, valamint urbán aladár történész, az elte újkori történelmi tanszékének docense - ipper pál műsorvezetésével elemzik, hogy haley könyve és a film mennyire hitelesen mutatja be egyrészt afrikát, másrészt az amerikai rabszolgaságot.

alpha diallo - aki immár hatodik éve orvosi és közgazdaságtani tanulmányokat folytat budapestben - anyai ágon mandinka származású. magyarországi tartózkodását arra is felhasználja, hogy petőfi sándor és józsef attila verseit lefordítja mandinka nyelvre. a 35 perces műsorban többek között arról szól majd, hogy ismeretei szerint hol torzítanak az alkotások, hol idealizál a regény és a film a valósághoz képest. a beszélgetés kapcsán képet alkothatnak a nézők a mandinka törzsek életével kapcsolatban arról is, hogy a törzseken belül egy család a szájhagyomány ápolásával foglalkozik: 1200-ig, a nagy mandinka birodalomig visszamenőleg számon tartják az egyes családok sorsát. /mti/

.-

bb 13. tartalmasabbá vált az ujitó és feltaláló tevékenység - az országos találmányi hivatal elnökének nyilatkozata

i kg/gk um pp hgy

1980. február 5.

Lendületesebbé vált az ujitómozgalom, a feltaláló tevékenység, s a tervezés, kutatásfejlesztés munkája is megérett. kült a vállalatoknál a szigorubb szabályozók életbe lépése nyomán, amelyek a termelés irányítóit a szellemi kapacitások jobb kihasználására ösztönzik. mind több gazdálkodó egységben ismerik fel, hogy a minőség javításához, a termékszerkezetváltáshoz, a piacképes termékek gyártásához a „gondolkodó ember”, ötletei, javaslatai óriási feltáratlan tartalékokat hordoznak magukban.

/folyt.köv./

- 10 -

7.45/um

8¹⁵
3P

bb 13. /tartalmasabbá ...folyt./um

az értékes műszaki, szellemi alkotások gyakorlati megvalósítását, az egyéni és a kollektív ujitók, feltalálók munkáját az országos találmányi hivatal irányító, szervező, tanácsadó tevékenységgel segíti. erről számolt be pusztai gyula, a hivatal elnöke az mti munkatársának adott nyilatkozatában.

az elmúlt néhány hónap tapasztalatai azt igazolják, hogy az ujitó és feltaláló tevékenység tartalmasabbá vált. míg korábban a vezetők sok helyen adminisztratív teherként értékelték az éves ujitási tervek elkészítését és végrehajtásuk gyakran formai volt, addig most az ujitók és feltalálók munkája mindinkább felnő eredeti funkciójához, tartalmasabb, ténylegesen a helyi feladatok teljesítését, a termelési tervek megvalósítását, a nyereségképzést szolgálja. a szocialista brigádok, mint a termelés alapsejtjei, ujitásaikkal, találmányaikkal különösen fontos szerepet töltenek be a technológiák ésszerű módosításában, a gazdaságos gyártási folyamatok kialakításában és a konstrukciók létrehozásában.

a szocialista ujitókollektívák hasznosságának felismerésében élen járnak a gyógyszeripar, az élelmiszeripar és az elektrotechnikai ipar üzemei. ahhoz, hogy szélesebb körben gyakorlattá váljék a vállalatvezetés számára a szocialista kollektívák szellemi alkotóerejének felhasználása, a fokozott anyagi elismerés mellett arra is szükség van, hogy a különböző üzemi fórumokon reálisan feltárják a vezetők a kollektívák előtt a műszaki fejlesztési gondokat, s konkrétan egy-egy feladat megoldásához kérjék segítségüket.

más országokkal összehasonlítva nálunk a kutatás-fejlesztés és az újdonság ipari gyártásba vétele között aránytalanul lassu az ugynevezett innovációs folyamat, ami nemcsak drágítja a költségeket, de egyben gátja a piaci igényekhez való rugalmas alkalmazkodásnak. ezért az innováció meggyorsítására, kormányhatározat nyomán a magyar nemzeti bank 600 millió forint keretben hozott létre, amiből azok a vállalatok kaphatnak visszatérítendő támogatást, amelyek a világpiacokon keresett, jól értékesíthető, új termékeket fejlesztenek ki. ezeknek a műszaki alkotásoknak a kiválasztásához a találmányi hivatal is segítséget nyújt. elsősorban azt tárja fel, hogy nincs-e párhuzamosság a műszaki fejlesztésekben, akár hazai vagy más országbeli vállalatokkal. a párhuzamos fejlesztések elkerülését egyébként főleg az iparjogvédelmi kultúra emeléseivel, s a technika jelenlegi állásának földelítésével érhetik el a vállalatok. ilyen megelőző tájékoztató munka a kohó- és gépiparban már kötelező az üzemek számára, s most van közzéadva az országos iparjogvédelmi szabvány, amelyet a hivatal a magyar szabványügyi hivatallal közösen dolgozott ki.

/folyt.köv./

- 11 -

7.50/um

8¹⁵
3P

bb 13. /tartalmasabbá ...2.folyt./um

a hivatal szabadalmi témafigyelést végez az iparvállalatok, intézmények számára, a témafigyelőből a tizenkét legfejlettebb ipari ország műszaki fejlesztési irányairól kaphatnak tájékoztatást, támpontot saját fejlesztésükhöz. sok vállalat él már ezzel a lehetőséggel, sok közülük konkrétan egy-egy gyártmányra kér információt, hogy pillanatnyilag hogy áll a nemzetközi élvonal. a csepel művek jármű- és konfekcióipari gépgyára például kerékpárpedálok fejlesztéséhez, a termelőkegyebb ipari varrógépek konstruálásához kért a közelmúltban ilyen jellegű információt, de éppen így az ikarus, a medicor művek, a telefongyár, a távközlési kutató intézet is a rendszeres témafigyelő megrendelők közé tartozik.

néhány vállalat maga végzi a tájékozódást a külföldi azonos profilu cégek fejlesztési irányairól, így az egyesült izzó, a kőbányai gyógyszerárugyár, valamint az észak-magyarországi vegyiművek. természetesen ehhez fejlett apparátus, jól szervezett szabadalmi osztály szükséges. az alapos tájékozottság a licencvásárláshoz is támpontot ad, egy-egy ágazatban a nemzetközi összehasonlítás ismeretében körültekintőbben dönthető el, hogy fejleszteni vagy gyártási eljárást vásárolni ésszerűbb-e. /mti/

--

bb 14. csökkentik a drága segédanyagok felhasználását - növelik a termelést az almásfüzitői timföldgyár dolgozói

ráb/um kz hgy

1980. február 5.

a timföldgyártás növelésével egyidejűleg csökkentik a termelési költségeket - többek között ezt határozták el az almásfüzitői timföldgyár dolgozói, akiket üzemszerűként tájékoztattak az idej feladatokról. nyolcvankét szocialista brigád - a dolgozók többsége - vállalkozott terven felüli munkára azért, hogy az idén elérhessék az eddigi legmagasabb, a 330 000 tonnás termelést. a többtermelés fontos népgazdasági érdek ebben a gyárban, mert a timföld gazdaságosan exportálható termék.

a megbeszélésen ismertették az üzem vezetői, hogy az importból származó fontos segédanyag, a marónátron világgpiaci ára rövid időn belül kétszeresére növekedett. ezért a munkaverseny középpontjába került a drága vegyianyag felhasználásának mérséklése, hiszen néhány százalékos megtakarítás is milliókat jelent.

/folyt.köv./

- 12 -

7.55/um

$\frac{900}{3P}$

bb 14. /csökkentik ...folyt./

a pártkongresszus tiszteletére felajánlották, hogy minden tonna timföld előállításánál az eddigi 162 kiló helyett 156 kiló marónátront használnak fel. e cél érdekében a gyár műszaki vezetői kidolgozták az ugynevezett adalékos feltárási technológiát. elsősorban ezzel teszik gazdaságosabbá a termelést, de sokat várnak azoktól a kisebb-nagyobb ésszerűsítésektől is, amelyeket a veszteségek csökkentésére dolgoztak ki az ujitók. az ilyen ujitásokat soron kívül bírálják el és vezetik be a gyár vezetői.

az üzemszerűségi megbeszéléseken ugyancsak fontos feladatként határozták meg a munkaidő jobb kihasználását, a munkaerőgazdálkodás javítását. tavaly 70 fővel csökkentették a létszámot, az idén tovább folytatják a párhuzamos munkakörök összevonását, ilyen módon további 17-tel csökkentik a létszámot, így tehát a tavalyinál kevesebb dolgozóval oldják meg a korábbinál nagyobb idej feladatokat. /mti/

--

bb 15. napelen a csákvári tolbuchin termelőszövetkezetben

dáv/um kz hgy

1980. február 5.

a napenergia hasznosításával kísérleteznek a csákvári tolbuchin termelőszövetkezetben. az iparszerű sertésenyésztő vállalattal - az isv-vel közösen - felállítottak egy olyan kisméretű napelent, amelynek az előzetes számítások szerint annyi napenergiát kell összegyűjtenie, amennyi elég a szociális épületek melegvzellátásához, a terményszáritáshoz, vagy az állattartó telepek hőigényének kielégítéséhez. az első sugárelnyelő panelt külföldi példák alapján a lehető legegyszerűbb megoldások felhasználásával elkészítették, s hamarosan megkezdődnek az ingyen energia „megfogására”, szolgáló kísérletek.

a csákvári tolbuchin termelőszövetkezetben évente 10 millió forint értékű energiát használnak fel a gépek, berendezések működtetéséhez. a napenergia felhasználásával a költségeket akarják csökkenteni. /mti/

--

- 13 -

8.00/um

$\frac{900}{3P}$

bb 16. Légitforgalmi irányító üzemélnök-szak indul a győri közlekedési főiskolán

mzs/um kz hgy

1980. február 5.

Légitforgalmi irányító üzemélnökök képzését kezdik meg a most induló tanulmányi félévben a győri közlekedési és távközlési műszaki főiskolán. a hallgatók három félév alatt, levelező tagozaton sajátítják el a hazai és a nemzetközi légitforgalmi irányításhoz szükséges tudnivalókat. az új szak továbbképzés jellegű, tananyagát azok számára állították össze, akik a forgalomirányítás terén alapképzésben már részesültek, és forgalomirányító tiszti beosztásban tevékenykednek. a másfél éves képzés során egyebek között közlekedés automatikát, számítástechnikát, rendszer- és gazdaságtant, légi jogi ismereteket tanulnak, s elmélyítik tudásukat a matematikában és a légitforgalom irányításában. az államvizsga sikeres letétele után üzemélnöki képesítést kapnak. /mti/

-. -

bb 17. csökkentik a hiánycikkek számát - kisiparosok és ipari szövetkezetek összefogása

ráb/um kz hgy

1980. február 5.

a lakások karbantartásához szükséges, de hiánycikkek számító különféle szerelvények gyártására rendezkednek be a kisiparosok komárom megyében. a kiszív felmérte, hogy milyen kisebb tartozékok hiánya akadályozza leggyakrabban a lakások megfelelő ütemű felújítását. a hiánylistát átadták a megyei kiosz-nak, s ennek alapján vállalkoznak a kilincsek, zárok, sarokpántok és más olyan cikkek folyamatos gyártására, amelyek előállítását a szövetkezeteknek nem gazdaságos, a kisiparosoknak azonban kifizetődő.

az új kezdeményezés része annak az együttműködésnek, amely az elmúlt hónapokban alakult ki hat komárom megyei lakáskarbantartó ipari szövetkezet és több mint 900 kisiparos között. együttes munkával a korábbinál nagyobb részt vállalnak a lakossági szolgáltatásokból. a szövetkezetek felvevő hálózatában például a kisiparosok részére is elfogadnak megrendeléseket. a tatabányán nyitott bemutatóteremben díjmentesen propagálják a kisiparosok tevékenységét, közlik címüket és a legfontosabb munkák irányát is. a szövetkezetek speciális szerszámok, kiségek, betonkeverők kölcsönzésével is segítik a kisiparosokat.

/folyt. köv./

- 14 -

8.05/um

9¹⁰
3P

bb 17. /csökkentik a hiánycikkek...folyt./um

a kisiparosok évenként közlik, hogy mennyi építőipari munka elvégzését vállalják. a szövetkezetek esetenként alvállalkozóként foglalkoztatják a kisiparosokat, a holtidényekben lehetőleg folyamatos munkát biztosítanak részükre, mivel a legtöbb kisiparosnak nincs megfelelő szállítóeszköze, a szövetkezetek a szállításban, az anyagellátásban is segítenek a velük együttműködő kisiparosoknak.

a legújabb tervek szerint a szövetkezetek és a kisiparosok évenként egyeztetik ipari tanuló felvételi tervüket is. /mti/

-. -

bb 18. műemléki feltárás győrről

mzs/um kz hgy

1980. február 5.

újabb jelentős műemléki feltárás kezdődött az idén győr belvárosában. történészekből és művészettörténészekből álló munkacsoport vállalja a liszt ferenc utcai rekonstrukció során felújítandó műemléképületeket, közöttük a zichy-meskó palotát és az alsó-házatot. a minden részletre kiterjedő előzetes kutatás lehetővé teszi, hogy a műemlékek összes adottságainak megfelelő helyreállítási, kiviteli tervek készüljenek.

az említett negyed várostörténeti szempontból fontos része győrnek. ezen a területen állt a város egykori plébániatemploma, a xvi. századból származó oklevelek tanúsága szerint pedig erre voltak a középkori káptalan legdrágább épületei is.

győr műemléki feltérképezésére korábban már tettek kísérleteket, ám 25-30 évvel ezelőtt csupán városképi műemlékvizsgálat történt meg. ezuttal arra is feleletet várnak, mi rejtezik a homlokzatok mögött és az épületek belső tereiben. remélik, hogy a középkori győr számos eddig ismeretlen emlékére bukkannak rá, felderítik az 1564-67 közötti városrendezéssel létrehozott szerkezetet. /mti/

-. -

- 15 -

8.10/um

9¹⁰
3P

bb. 19. hóvirágot kerestek, az erdőben éjszakáztak - hét kisgyermek szerencsés kimenetelű kalandja

han/rj ká hgy

1980. február 5.

tanulságos lehet hét vásárosbéci kisgyermek szerencsés kimenetelű kalandja: a kis csapat - a legidősebb 12 éves, a legkisebb 4 éves - vasárnap a déli órákban a közeli erdőbe indult hóvirágot szedni. a délutánra kialakult sűrű köd sötétbe borította a tájat, a gyermekek eltévedtek. a szülők és a község lakói este hat óra tájban indultak keresésükre, de mivel nem bukkantak rájuk, hatósági segítséget kértek. a tizenhat órán át tartó kutatásban nagy erővel vett részt a helyi lakosság, a határőrség, a szigetvári munkásőrség, a szigetvári és pécsi rendőrkapitányság, míg végül hétfőn délelőtt megtalálták a gyermekeket, a községtől 11 kilométerre, margitapuzstánál. nyomban három orvos vette gondozásába a fáradt kis csapatot. szerencsére különösebb baj nélkül meguszták a kalandot, egészségi állapotuk jó/mti/

.-

bb. 20. tanácskozás kaposvárrott a raktári kártevők elleni védekezésről

káp/ká/rj hgy

1980. február 5.

a gabona raktári rovarkártevői elleni védekezésnél a fertőtlenítőszeresek közül az actellic 50 ec nevű új készítménnyel érték el a legjobb eredményt - jelentették be azon a tanácskozáson, amelyen kedden rendeztek kaposvárrott a somogy megyei növényvédelmi és agrokémiai állomáson. a fertőtlenítés ilymódon tonnánként mindössze nyolc forintba kerül. további előnye, hogy a vízzel kevert, a magra egyenletesen kipermetezett védőszer hatása több mint 11 hónapig tart, míg a többi fertőtlenítő 3-4 hónapos védelemet nyújt. az új készítmény alkalmazásával fel lehet váltani a veszélyes, egészségre ártalmas, nagy szakértelmet igénylő gázosítási eljárást is.

a somogyban évente megtermelt mintegy 800 ezer tonnányi gabona jelentős részét szücségtárolókban kénytelenek elhelyezni, ami a kártevők elszaporodásának igen kedvező feltételeket teremt, ha ezt a mennyiséget a gazdaságosan hasznosítható szerrel kezelnék, 14 millió forint megtakarítást érhetnének el.

/folyt.köv./
11.10 rj

-16-

11¹¹
3P

bb. 20. / tanácskozás... 1. folyt./rj

a tanácskozást követően bemutatták a raktárfertőtlenítő szerek kijuttatására szolgáló berendezéseket is. a somogy megyei növényvédelmi és agrokémiai állomás bánki donáth aranykoszorus szocialista brigádja nagy józsef gépészmérnökkel az élen olyan olcsó berendezéseket fejlesztett ki, amelyek egyaránt alkalmasak a poralaku és a vízzel kevert védekezőszer kijuttatására. /mti/

.-

bb. 21. elhunyt szolnoki józsef

csiz/ká/rj hgy

1980. február 5.

szolnoki józsef, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 81 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása február 8-án, pénteken 15 órakor lesz a salgótarjáni központi temetőben.

mszmp salgótarjáni városi bizottsága

/mti/

.-

bb. 22. halálos balesetek

gk/rj hgy

1980. február 5.

szombathely belterületén egy autóbusz elütötte a kerékpárján közlekedő sági ferenc 90 éves nyugdíjas, helyi lakost, aki a kórházban meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint sági megsértette az elsőbbségi szabályt. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát.

makó belterületén egy mikrobusz elütötte takács zoltán 9 éves tanuló, helyi lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a kisfiu féktávolságon belül lépett a jármű elé. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát.

a selypi vasútállomáson egy személyvonat elütötte a sinek között szabálytalanul közlekedő reviczki józsef 57 éves segéd munkás, héhalmi lakost, aki a helyszínen meghalt. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát. /mti/

.-

11.20 rj

-17-

11¹¹
3P

bb. 23. kongresszustól kongresszusig - a közoktatás fejlesztése

i/dg/rj bc hgy

1980. február 5.

az oktatásügy folyamatos fejlesztésében egy-egy ötéves időszak jelentős erőfeszítéseket fed és számottevő eredményeket mutat fel. milyen - korántsem teljes - mérleget lehet levonni az ötödik ötéves tervidőszak eddigi végrehajtása nyomán? - erre a kérdésre kért választ garamfölgyi károly oktatási miniszterhelyettől deregán gábor, az mti munkatársa.

- az ideai terveket és a várható teljesítéseket is figyelembe véve elmondhatjuk, hogy az ötödik ötéves terv ideje az oktatásügy fejlődésének eredményes időszak, a célokat csaknem minden vonatkozásban sikerül elérni. számos, nagy horderejű intézkedés született az oktatás tartalmi korszerűsítésére. 1978 szeptemberétől fokozatosan új nevelési-oktatási tervek léptek életbe az általános iskolákban és a szakközépiskolák egy részében, tavaly pedig a gimnáziumokban, valamint a többi szakközépiskolában. a szakmunkás-képző intézetekben ez a folyamat már 1977-ben megkezdődött. nagy mértékben fejlődött az óvodai hálózat és - az ugyancsak a színvonalasabb nevelő-oktató munkával függ össze - általánossá vált az óvodába nem járó gyermekek számára az egyéves iskolaelőkészítő foglalkozások rendszere. a mostani elsőosztályosok 98.7 százaléka például előzőleg óvodába, vagy iskolaelőkészítőbe járt. az utóbbi években megkülönböztetett figyelmet fordítottunk a tankötelezettségi törvény mind teljesebb végrehajtására; a jelenlegi tanévben a tanköteles korúaknak 98,8 százaléka jár iskolába. középfokon új képzési formát hoztunk létre, az érettségi mellé szakmunkásoklevelet is adó, ugynevezett szakmunkás-képzési célú szakközépiskolát. a gimnáziumokban megkezdődött a fakultatív rendszerű oktatás előkészítése, a felnőtt-oktatásban pedig „felküzdötte” magát a szakmunkások hároméves szakközépiskolája, amelyre évről-évre mind többen jelentkeznek. megkezdődött számos egyetem és főiskola, illetve kar tartalmi munkájának korszerűsítése, s ennek során új tantervek és tantervi irányelvek készültek. egy sor intézkedést hoztunk az idegen nyelvoktatás fejlesztésére. példaként megemlítem, hogy a jövő év szeptemberétől már az általános iskolák negyedik osztályától oktatjuk az orosz nyelvet.

/folyt.köv./

1250 rj

-18-

13⁴⁰
37

bb. 23. / kongresszustól.. 1. folyt./rj

- a szocialista köznevelés fejlesztésében, minden intézkedés megvalósításában kiemelkedő szerepük van a pedagógusoknak. ezért is hatott kedvezően az elmúlt időszakban a kormány döntése alapján végrehajtott, és gyakorlatilag az egész oktatási rendszerre kiterjedő pedagógus fizetésrendezés. módja és mértéke a nevelők körében helyellést váltott ki, s növelte a pedagóguspálya társadalmi megbecsülését. részben a bérrendezés kedvező hatásának eredményeként, részben a korábban hozott egyéb intézkedések nyomán jelentősen javult a nevelési-oktatási intézmények pedagógus-ellátottsága.

- az óvodai hálózat évek óta tartó dinamikus fejlesztése a nagyon jelentős állami erőfeszítéseknek, és nem utolsósorban a társadalom széles körű összefogásának eredménye. ennek köszönhető, hogy míg például 1970-ben a 3-6 éves korúaknak valamivel több mint 57, jelenleg már 85 százaléka jár óvodába. az ötödik ötéves terv eddig eltelt időszakában évente 20-22 ezer új óvodai hely létesült. jelenleg 457.000 kisgyermekkel foglalkoznak az óvónők, s ez a szám 110 ezerrel nagyobb, mint 1976-ban volt. mindehhez tudnunk kell azt is, hogy 1977 óta évről-évre nő az óvodáskorú gyermekek száma, s ezzel még ez a fejlesztés sem tudott lépést tartani. a jogos igények mind teljesebb kielégítésével, az ellátás kedvező alakulásával egyidejűleg fokozódott a zsúfoltság is az óvodákban, és nem kevés jogos kérelemre sajnos még az idén is nemet kellett mondani. az ideai tervek szerint az óvodai hálózat mintegy 20.000 hellyel nő, s ezzel az ellátottság várhatóan tovább - 85.7 százalékra - emelkedik. a zsúfoltság némi csökkenésével is számolhatunk. évente 1600-1800-zal nőtt az óvónők száma és sok óvónői szakközépiskolát végzett szakember is dolgozik már a pályán. 1976-ban mondhattuk el először, hogy megállt a képesítés nélküliek számának növekedése, 1977-től pedig fokozatosan csökkent az arányuk.

- a céloknak megfelelő irányban fejlődött az általános iskolai hálózat is. 1976-tól évente átlag 1200 új tantermet vehettek, illetve vehetnek az idén is birtokukba a gyerekek, a pedagógusok. a tantervek abszolút száma mégsem nőtt ilyen arányban, a többi között azért, mert sok régi, elavult iskolatermet meg kellett szüntetni. „tisztá nyereség”, viszont, hogy a 6.000 új tanteremből 2.000 az új lakótelepeken épült, illetve épül fel. növekvő számban bocsátottak ki szakembereket a tanító- és a tanárképző intézmények is. ma az általános iskolákban mintegy tizezerrel több pedagógus tanít, mint tíz évvel ezelőtt, és 1977-től így mind kevesebb képesítés nélkülit voltak kénytelenek alkalmazni az iskolák.

/folyt.köv./

- 19 -

13.00/rj

13⁴¹
37

bb 23. /kongresszustól...2.folyt./um

ma az arányuk nem haladja meg az 5 százalékot, s szinte valamennyien a munka mellett szerzik meg a képesítésüket. természetesen figyelemmel kell lennünk arra is, hogy a népesebb gyermekkorosztályok hamarosan elérik az általános iskola felső tagozatát, s ezért fontos feladatunk a szaktanár-képzés „megerősítése”, az utóbbi négy-öt évben is arra törekedtünk, hogy szélessítsük a napközis ellátásban részesülők körét, arányuk tíz év alatt megkétszereződött, s az előzetes számítások szerint ez év végére az általános iskolások 39 százaléka járhat napközibe. persze, ez még kevés.

- tartalmi kérdésekről szóltam előljáróban, s úgy vélem, hogy azoktól nem választható el a mennyiségi fejlesztés. sok helyen az új tantermeket komplett új iskolák foglalják magukban, s az új iskola általában új minőséget is jelent az oktatásban. összességében azonban mégsem vagyunk elégedettek az eredményekkel. tudjuk, hogy nem mindig ott épülnek meg időre az óvodák, a tantermek, ahol a legégetőbb szükség lenne rájuk. azt is tudjuk, hogy nem nagyon vigasztalja a hármas változást éppen csak „kivédő”, iskolát, hogy javulók, jók az országos átlagok. a demográfiai hullám a következő időszakban a legnehezebb helyzetbe az általános iskolát hozza, s az alapellátás biztosítása sok esetben meg fogja követelni az átmeneti, a szükségmegoldásokat is - mondotta garamvölgyi károly. /mti/

-.-

bb 24. 50 új óvodai hely

szü/um kz hgy

1980. február 5.

kedden reggel a debreceni baromfifeldolgozó vállalat dolgozóinak gyermekei közül újabb ötven indulhatott óvodába. a folyamatban lévő vállalati rekonstrukció keretében ugyanis kétszeresére növelték a régi üzemi óvoda befogadóképességét. az új létesítmény felépítésére és berendezésére több mint 10 millió forintot költöttek. /mti/

-.-

- 20 -

13.15/um

13¹⁵/_{3P}

bb 25. 44 millió forint értékű társadalmi munka debrecenben

szü-um kz hgy

1980. február 5.

a megelőző esztendőkhöz képest csaknem egyharmaddal több társadalmi munkával járult hozzá debrecen város lakossága 1979-ben a város szépítéséhez, korszerűsítéséhez, az új létesítmények elkészítéséhez. a debreceni városi tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén elhangzott beszámoló szerint egy esztendő alatt a lakosság, valamint a közületek által teljesített együttesen 44 millió forint értékű önkéntes munkát végeztek, s ebből csaknem 8 milliót új óvodák építésére fordítottak. a társadalmi munka szorosan kapcsolódott a városi tanács tervében rögzített feladatokhoz. a körzeti népfőnt bizottságok mindig konkrét tennivalókra tudtak mozgósítani, a tanács pedig mindig biztosította a szükséges feltételeket, anyagokat. a városi tanács végrehajtó bizottsága elismerését fejezte ki a munkában az aktivistáknak, közte a leg-többet kezdeményező 675 szocialista brigádnak. az élenjárók közül 669-en kapták meg a „társadalmi munkáért”, jelvény arany, ezüst illetve bronz fokozatát, a vállalatok, szövetkezetek kollektíváit pedig elismerő oklevéllel tüntették ki. /mti/

-.-

bb 26. időjárásjelentés

um

1980. február 5.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. február 5-én délben: továbbra is csapadékos idő

a brit szigetvilág közelében szokatlanul alacsony közép-ponttal rendelkező ciklon örvénylik. hatására több hullámban enyhe és nedves léghullámok haladnak a szárazföld belseje felé. az áramlási rendszer szélén, főleg a domborzati vi-szonyok következtében kisebb ciklon örvények alakulnak ki, melyek nagyobb területek időjárását huzamosabban meghatározzák. így a kárpát-medencében továbbra is változékony, csapadékos idő várható.

/folyt.köv./

13.20/um

13²⁰/_{3P}

- 21 -

bb 26. /időjárás.....folyt./um

hazánkban hétfőn nyugaton napos, másutt erősen felhős, északkeleten tartósan ködös idő volt. sokfelé hullott csapadék, hó, havas eső illetve eső formájában. mennyisége azonban csak az ország északi részén érte el az 5, 11 mm-t. a legmagasabb nappali hőmérséklet a dunántúlon 7, 14, az alföldön általában 4, 10 fok között volt, de a tartósan ködös északkeleten egész nap fagypont közelében maradt. kedd hajnalra általában mínusz 4, plusz 3 fokig csökkent a hőmérséklet. a délelőtti órákban északon elszórtan havazott, máshol gyengén esett az eső. a hőmérséklet 11 órakor 1 és 5 fok között volt.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 3,3 fok volt, a százéves átlagnál 3,3 fokkal magasabb.

a fővárosban ma 12 órakor 2 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1010 mb, erősen süllyed.

a duna vizállása budapestnél 293 cm, a víz hőmérséklete 2,6 fok.

várható időjárás szerda estig:

kedden tulnyomóan borult idő, sokfelé eső, havas eső, hó. szerdán nyugat felől átmenetileg felszakadozó felhőzet, szórvaosan csapadék. időnként viharos déli, délnyugati szél, majd északnyugati szél. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1, plusz 4, a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 2 és 7 fok között. /mti/

--

bb 27. az év első új lakásai miskolcon

kör/um kz hgy

1980. február 5.

kedden miskolc avasi új negyedében megkezdték a beköltözést a város ez évben elkészült első új lakásaiba. két, egyenként huszlakásos házigyári elemekből összeszerelt épületet és egy tíz emeletes kilencven lakásos épületet vettek birtokukba a lakók. az utóbbiban különböző vállalatoknál dolgozó fiatal házaspárok kaptak otthont. a lakások nagyobb része négy-öt személy kényelmes elhelyezését teszi lehetővé és valamennyi távfűtéses. a borsod megyei állami építőipari vállalat az év hátralévő időszakában további, megközelítőleg 1500 lakást ad majd át. /mti/

--
- 22 -

13.25/um

14²⁰
3P

bb 29. termélekenyebb munkahelyről, jobb minőségű szén

1980. február 5.

kör/um hgy

új, gépesített frontfejtésen kezdték meg a termelést kedden a borsodi szénbányák mákvölgyi üzemének rudolftelepi aknájában. a borsodi szénmedencében itt helyezték üzembe első alkalommal körülbelül két méter vastag széntelep fejtésének biztosítására szolgáló várpalotai pajzsot, s ennek védelme alatt szovjet gyártmányú marógép választja le a szénét. az új megoldással a nyolcvan méter hosszúságú frontfejtésen a korábbinál 50 százalékkal kevesebb létszámra lesz szükség, a teljesítményük pedig a hagyományosnak csaknem kétszeresére, műszakonként husz tonnára növekszik. mivel a meddő nem keveredik össze a lefejtett szénrel, a frontfejtésen termelt szén fűtőértéke csaknem négyszáz kalóriával növekszik, és meghaladja a 3100 kalóriát. /mti/

--

bb 28. mozgó abc a xii. kerületben - ikarus-áfész együttműködés

1980. február 5.

t sz/mm um pp hgy

újabb abc-autóbuszt adott át kedden az ikarus gyár az észak-budai áfész-nek. az ik 260 típusu busz újszerű ajtómegoldással készült, a vásárlás zavartalanabb lebonyolítása, s az utastérben való könnyebb mozgás érdekében, a busz hátsó falát ajtóvá képezték ki, így szinte mindkét oldalfal rak-terület. az abc autóbusz több mint 500 féle élelmiszert, háztartási vegyiárt kínál majd utvonatán, a xii. kerületben.

ez a negyedi ilyen autóbusz, amelyet az áfész-nek gyártottak. a korábban forgalomba állított autóbuszok közül az egyik mozgó áruházként járja buda kevésbé ellátott területeit. a tapasztalatok kedvezőek, valamennyi mozgó üzletet gazdaságosan üzemeltetnek. ezért az észak-budai áfész további 11 ilyen buszt rendelt az ikarus-tól, amelyeket várhatóan még ebben az évben átadnak. /mti/

--

- 23 -

13.40/um

14²⁰
3P

bb 30. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke
14.00 óráig

um

1980. február 5.

1. új parkolóhelyek budapesten
2. vizsgálják a kgm gyengén gazdálkodó vállalatokat
3. a hormonháztartást szabályozó avs /1.jav./
4. üvegipari terv: 15 millió forintos energiamegtakarítás
5. nem árusíthatók a műszórmével bevont butorok
6. állatkisérletek veszprémben
7. nyílik a téltemető
8. új aurora füzetek
9. országos diák fotópályázat /2.jav./
10. bábolnai baromfik angolába
11. flamand székek - tápéról
12. háttérbeszélgetés a gyökerek tv sorozatról
13. az országos találmányi hivatal elnökének nyilatkozata /3.jav./
14. termelésnövelés az almásfüzitői timföldgyárban
15. napenergia hasznosítása csákvári tsz-ben
16. új szak indul a győri közlekedési főiskolán
17. kisiparosok és szövetkezetek összefogása a hiánycikkek számának csökkentéséért
18. műemléki feltárás győrött
19. hét kisgyermek erdei kalandja
20. tanácskozás a raktári kártevők elleni védekezésről
21. elhunyt szolnoki józsef
22. halálos balesetek
23. kongresszustól-kongresszusig - közoktatás
24. új óvodai helyek debrecenben
25. társadalmi munka debrecenben
26. időjárásjelentés
27. az év első új lakásai miskolcon
28. mozgó abc a xii. kerületben
29. termelékenyebb munkahelyről, jobb minőségű szén (4. n. jor.)
30. hírjegyzék

-. -

1412/um

15°

- 24 -

bb 31. befejeződtek a magyar-román határközi tárgyalások

k sb/s umpp ie

1980. február 5.

Budapesten kedden a jegyzőkönyv aláírásával befejeződött a magyar-román vízügyi vegyes bizottság 10. ülészsaka. a tárgyalásokon a magyar küldöttséget Vincze József, az országos vízügyi hivatal elnökhelyettese, a román küldöttséget Ion Badea, a román nemzeti vízgazdálkodási tanács elnökhelyettese vezette. a két ország vízügyi szakemberei áttekintették a határvizeken tavaly végzett vízgazdálkodási munkákat.

Megállapították, hogy az ár- és belvízvédelmi művek állapota mindkét fél közös érdekeltségű területén kielégítő, s a fenntartási munkák is folyamatosak. az árvízvédekezés hatékonyságát szolgáló hidrometeorológiai együttműködést új megállapodással bővítik: ez év nyarától kísérleti jelleggel megindítják a meteorológiai radarállomások információ-cseréjét is. az ülészsakon megbeszéléseket folytattak a távlati tervek egyeztetéséről és a vízszennyezés elleni védekezésről. meg tárgyalták az idén elvégzendő közös érdekeltségű munkákat és feladatokat is. így összehangoltan gondoskodnak a töltés-erősítési, csatornakotrési és egyéb vízügyi munkákról. megvitatták a két ország közötti vízügyi egyezmény megújításával kapcsolatos kérdéseket is.

innen felhasználható 21 óra után!

a román vízügyi küldöttség kedden este elutazott hazánk-
ból. /mti/

-. -

bb 32. komplex belvízrendezés csongrádban - a munkálatok
ütemének gyorsítását határozta el a megyei tanács vb

dén/um kz ie

1980. február 5.

Csongrád megyében az ötödik ötéves terv első négy évében mintegy harmincezer hektáron végeztek komplex belvízrendezést, csaknem kétszer akkora területen, mint az egész negyedik ötéves tervben. mint a megyei tanács végrehajtó bizottságának kedden szegeden tartott ülésén elmondták, az e célra rendelkezésre álló anyagi erőforrásokat elsősorban a Tisza és a Maros torkolatától délre fekvő területekre, az úgynevezett Tisza-Maros szög körzetére összpontosították.

/folyt.köv./

- 25 -

15.00/um

15°

bb 32. /komplex belvizrendezés...folyt./um

ez az ország legmélyebben fekvő területen, ahol szinte minden évben nagy károkat okozott a tartós ideig megmaradó belviz. itt csaknem 40 kilométer főcsatornát építettek meg és számos nagyértékű szivattyutelepet helyeztek üzembe.

az idén előre láthatóan még 10 ezer hektárnyi terület belvizrendezésére nyílik lehetőség. az utóbbi években szűkösebbé vált anyagi lehetőségek miatt azonban az ötödik ötéves tervre előírányzott célok nem valósulnak meg teljes egészében.

a megye mezőgazdasági üzemeltetői sűrűn elhelyezkedő egyes években 700 millió forint értékű termésvesztést is okoztak már a közös gazdaságokban, sokezer megrongálódott házat teljesen újjá kellett építeni. a hasonló károk megelőzésére a megyei tanács végrehajtó bizottsága úgy döntött, hogy a hatodik ötéves tervben gyorsítani kell a komplex belvizrendezés ütemét. összehangolt tervező munkával, hitelek nyújtásával, jobb szervezéssel, fokozott mértékű társadalmi munkával kívánják elérni, hogy a következő ötéves tervben újabb 100.000-125.000 hektáron fejeződjék be ez a munka. /mti/

-.-

bb 33. gázömlés a krisztina köruton

t iv/mv um pr ie

1980. február 5.

gázömlés keletkezett a kedd délelőtti órákban az 1. kerületi krisztina körut 69 és 91 számú házak közötti gázvezeték szakaszon. az erős szivárgás miatt a fővárosi gázművek lezárta a mintegy 300 méter hosszú, tokban lévő vezeték, így több mint 300 lakás gáz nélkül maradt. a déli órákban megkezdték az ideiglenes felszíni gázvezeték kiépítését, s a fővárosi gázművek szakemberei elmondták, hogy várhatóan késő estére megoldódik a lakások gázellátása. az ideiglenes vezeték építésével párhuzamosan elkezdik a megrongálódott csőszakasz kicserélését is. /mti/

-.-

- 26 -

15.05/um

15.5
o

bb 34. magyar-Lengyel írószövetségi megállapodás

t km/z um ppr ie

1980. február 5.

a magyar és a lengyel írók közötti sokoldalú együttműködés erősítését szolgálja a két ország íróinak, műfordítóinak tanulmányutját, tapasztalatcsere látogatását teszi lehetővé az a - magyar és a lengyel írószövetség közötti - megállapodás, amelyet kedden írtak alá budapesten az írószövetség székházában.

az idén összesen 75 napot töltenek magyar írók a baráti országban, s ennek során tanulmányozzák majd a lengyel népköztársaság jelenkori irodalmát, ismerkednek kulturális életével, s irodalmi anyagokat gyűjtenek. a megállapodás lehetővé teszi azt is, hogy három magyar műfordító a fordított művek szerzőivel találkozhasson Lengyelországban. a magyar írók szövetsége két lengyel író lát vendégül az idén az ünnepi könyvhéten. ugyancsak várják a lengyel kollégákat a józsef attila születésének 75. évfordulója alkalmából rendezett írószövetségi tanácskozássra.

házánk felszabadulásának 35. évfordulója alkalmából Lengyelországban magyar szerzők alkotásaiból több irodalmi estét is rendeznek. újdonság a két írószövetség közötti együttműködésben, hogy kölcsönösen fogadnak ösztöndíjas, kezdő fiatal műfordítókat, írókat és költőket. mindkét szövetség egyéb segítséget is megad a fiatal írók és műfordítók közötti kapcsolatok bővítéséhez. például tervezik a magyar mozgó világ című folyóirat és lengyel testvérlapjának, a nowy wyraz szerkesztőinek kölcsönös tapasztalatcsere látogatását is.

a két ország irodalmának népszerűsítése érdekében kölcsönösen tájékoztatják egymást a fordításra ajánlható, jelentősebb alkotásokról, támogatják a rádió és televízió irodalmi osztályainál a másik ország irodalmát bemutató műsorok összeállítását.

a megállapodást fábián zoltán, az írószövetség titkára és jan koprowski, a lengyel írók szövetségének titkára írta alá. /mti/

-.-
- 27 -

15.15/um

15.20
o

bb 35. koszoruzás

mv um ie

1980. február 5.

maróti károly, a munkásmozgalom kiemelkedő harcosa születésének 80. évfordulója alkalmából február 8-án 11 órakor koszoruzás lesz a mező imre uti temető munkásmozgalmi panteonjában lévő urnájánál. /mti/

--

bb 36. gyáros lászló bucsuztatása

mv um pr ie

1980. február 5.

gyáros lászló hamvasztás utáni bucsuztatása február 8-án, pénteken 14 órakor lesz a mező imre uti temető munkásmozgalmi panteonjának díszravatalozójában. elvtársai, barátai 13.30 órától róhatják le kegyeletüket. /mti/

--

bb 37. elhunyt fogarasi béla

gk um pr ie

1980. február 5.

fogarasi béla, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 70 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása február 11-én, hétfő délután 3 órakor lesz a rákoskeresztúri új köztemetőben.

az mszmp xiv. kerületi bizottsága

/mti/

--

bb 38. a műszaki tájékoztatás szerepe az építészetben-kiállítás az omkdk-ban

t kg/z um pp ie

1980. február 5.

a tervezőknek nyújtott műszaki információk hasznosításáról kedden kiállítás nyílt az országos műszaki könyvtár és dokumentációs központ, valamint az ipari épülettervező vállalat szervezésében, az omkdk épületében: színes fotómakettek adnak átfogó képet az iparterv már megvalósult munkáiból.

/folyt.köv./

- 28 -

15.20/um

15²⁵
P

bb 38. /a műszaki ...folyt./um

a többi között a paksi atomerőmű, a dunai vasmű konverter csarnoka és a belpátfalvai cementmű épületeinek fotói láthatók, amelyek tervezéséhez az omkdk információit is felhasználták a tervezőmérnökök.

a bemutató megnyitó alkalmából ágoston mihály, az omkdk főigazgatója az mti munkatársának elmondta: az omkdk nagyszabású fejlesztéseket tervez az információs rendszer kiszélesítésére. a közelmúltban kezdte meg egy r 20-as számítógép az adatszolgáltatást, amely az építőipar és más ágazatok számára a korábbinál gyorsabban hozzáférhetővé teszi az információkat, s még ebben az évben újabb számítógép kapcsolódik le a rendszerező, adatszolgáltató munkába.

az omkdk kiépíti hálózatát a külföldi partnerekkel is, hogy a világ legfrissebb műszaki-szellemi alkotásaihoz is gyorsabban juthassanak hozzá a magyar szakemberek. még ebben az évben közvetlen összeköttetést teremtenek a kgst-országok nemzetközi tudományos műszaki információs rendszerének moszkvai adatbankjával. ez a szervezet eddig is jól szolgált a tagországok közötti műszaki-tudományos együttműködést. az iparterv például a szovjetunió részére eddig tervezett mintegy 50 hűtőház műszaki paramétereinek kialakításához használta fel - amint a kiállítás képei is demonstrálják - az onnan származó műszaki információkat. az idén a bécsben székelő nemzetközi atomenergiaügynökség világadatbankjával is megteremti az omkdk a közvetlen összeköttetést, így az atomenergia békés célú felhasználásához, a reaktorépítéshez, az izotópkutatáshoz a jelenleginél bővebb információkat szerezhetnek a szakemberek. /mti/

--

bb 39. jobb ellátás, gazdagabb választék - ülést tartott a szövetség elnöksége

t kg/mv um pp ie

1980. február 5.

a szövetkezeti közös vállalatok munkáját és a skála-coop eddigi működésének tapasztalatait vitatta meg a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsának elnöksége keddi ülésén. amint a beszámolóból kitűnt: a tavaly megalakult skála-coop országos szövetkezeti vállalatnak jelenleg 218 tagja van, s tavaly 10 milliárd 73 millió forint kiskereskedelmi forgalmat bonyolítottak le.

/folyt.köv./

- 29 -

15.50/um

16¹⁵
O

bb 39. /jobb ellátás ...folyt./um

a skála-coop a jelentősebb áruházakat üzemeltető áfész-ekkel, vállalatokkal kétoldalú szerződéseket kötött, s ennek nyomán az országban jelenleg már 38 szövetkezeti áruházban kaphatók olyan márkacikkek, amelyek minősége a hagyományosnál jobb.

a választékos áruellátást szolgálja a közvetlen termelői kapcsolatok bővítése a jelentősebb ipari vállalatokkal és szövetkezetekkel. ennek érdekében a skála-coop megállapodást kötött a többi között a lenfonó és szövőipari vállalattal, a május 1. ruhagyárral, a csepel kerékpárgyárral és az egri cipőipari szövetkezettel. ugyancsak a kiegyensúlyozott áruellátást segíti - állapította meg a szövosz elnöksége - az áru utjának rövidítése, s az elmúlt időszakban szervezett 180 kereskedelmi akció, amelynek eredményeként a nagykereskedelmi ágazatban az áruk forgási sebessége 56 napról 50 napra gyorsult.

a szövosz elnöksége felhívta a figyelmet a szövetkezeti közös vállalatok továbbfejlesztésével összefüggő feladatokra. a jövőben közös vállalati formát a szövetkezetek csak akkor működtessenek, ha azt a gazdasági tevékenység nagysága, a közös irányítás és a nagyobb hatékonyság együttesen indokolja. a közös vállalatok működése tényleges tagsági viszonyra alapozódjon, folyamatosan növekedjék a tagok érdekeltsége, anyagi részvétele, kockázatvállalása. /mti/

--

bb 40. ülést tartott a magyar nők országos tanácsának
7 elnöksége

t me/s um pr ie

1980. február 5.

kedden ülést tartott a magyar nők országos tanácsának elnöksége, a mnot székházában. papp lajos államtitkár, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnöke tájékoztatójában a többi között beszámolt arról, hogy a tanácsi intézményeknél jelentősen csökkent az azonos munkát végző férfiak és nők bére közötti aránytalanság. jelentős, a nők munkáját könnyítő eredmény az is, hogy az v. ötéves terv időszakában a gyermekintézmények hálózata a tervezettnél nagyobb arányban fejlődik.

/folyt.köv./

- 30 -

16.10/um

1620

bb 40. /ülést tartott ...1.folyt./um

az előirányzott 4000-4500 általános iskolai tanterem helyett 5600 valósul meg, 70-75 ezer új óvodai hellyel szemben csaknem 100 ezer lesz. a bölcsődékben is több gyermeket helyezhetnek el, mint amennyit terveztek. igaz, a lakosság és az üzemi dolgozók csupán az utóbbi négy évben mintegy 14 milliárd forint értékű társadalmi munkával járultak hozzá a gyermekintézmények fejlesztéséhez.

a továbbiakban elmondta: a tanácsi intézmények és vállalatok csaknem 1 millió dolgozója közül mintegy 500 ezer nő, de sok leány, asszony tevékenykedik a tanácsi testületekben és apparátusban is. a helyi tanácsok tagjainak egynegyede nő, ez a nők közéleti tevékenységének fokozódására vall. megynként azonban különbözik az arány. szükséges - mondotta - hogy a következőkben még nagyobb számban legyenek ott a nők, mind a tanácsokban, mind azok végrehajtó bizottságaiban. a nők célratörően élnek jogaikkal, a lakosság igényeinek a legjobb közvetítői. szenvedélyesen szállnak sikra a gyermekintézmények fejlesztéséért, a társadalmi összefogás aktív szervezői - hangsúlyozta a tanácsi hivatal elnöke.

az ülés további részében az elnökség megvitatta a mnot ez évi politikai feladatait és a testület első félévi ülésrendjét. megállapította: a mnot tovább munkálkodik az ötéves munkaprogramjában meghatározott feladatok megoldásáért. munkáját a párt xii. kongresszusa irányelveinek szellemében tervezi. figyelemmel kíséri a politikai, gazdasági, társadalmi fejlődés időszerei kérdéseit. politikai tevékenységével segíti a népgazdaság ez évi tervének eredményes végrehajtását. /mti/

--

bb 41. kisgépek a háztáji és kisegítő gazdaságoknak
7 bács kiskun megyében

Lász/um kz ie

1980. február 5.

az évi 9 milliárd forint értékű árut előállító bács-kiskun megyei háztáji és kisegítő gazdaságok termelési és értékesítési gondjaival foglalkozott kedden kecskeméten a megyei tanács termelési és ellátási bizottsága. megállapították, hogy az eddiginél nagyobb figyelmet kell fordítani a kistermelők anyagi és műszaki ellátására.

/folyt.köv./

- 31 -

16.15/um

1630

bb 41. /kisgépek...folyt./jm

a különböző munkagépek, kistraktorok keresettségéből következően növekszik a hétvégi kertek, kisegítő gazdaságok gépesítése iránti igény. kielégítésére tovább bővítik majd a megye mezőgazdasági szakbolthálózatát és kiterjesztik az értékesítést a különböző szaporítóanyagokra is. a gazdaságosabb termelés egyébként is parancsolóan diktálja, hogy az elit vetőmagok, s a legkorszerűbb agrotechnika a háztáji gazdaságokban is meghonosuljon. /mti/

-.-

bb 42. vita a nyolcvanas évek magyar filmjeiről - megkezdődtek a szakmai napok a pécsi játékfilmszemlén

igó/um kz ie

1980. február 5.

pécsett megkezdődött a xii. magyar játékfilmszemle szakmai programja. minden nap más más filmstudio alkotóközössége mutatkozik be személyesen és műveivel a közönségnek, s nyilvános anketon vitatják meg filmművészetünk egy-egy időszerű kérdését. elsőként - kedden - az objektív studio szakmai napjára került sor, filmjeit - bizalom, mese habbal, vasárnapi szülők - előző napon láthatta a pécsimozikban a szakma és a közönség. ez a studio „egy generációs”, alkotóműhely, tagjai a balázs béla studioiban nevelkedtek, annak első nemzedékét képviselik.

a studio tanács nyilvános vitájának fő kérdése az volt, hogy milyen legyen a nyolcvanas évek magyar filmje? a résztvevők hangsúlyozták: filmjeinknek továbbra is feladatuk a társadalomkritikai funkció, nem engedhetik át tehát a terepet a kizárólagosan szórakoztató filmeknek. a film és a közönség kapcsolatát elemezve rámutattak arra, hogy a gyártási költség és a megvalósult mű hatékonysága között igen nagy a különbség, mivel kevesekhez jut el a film. mégsem kell és szabad defenzívába vonulni, hanem arra kell törekedni, hogy pontosan és hatásosan fogalmazzák meg a nézők alapvető gondjait. az ilyen alkotások bizonyosan kiváltják a jó értelemben vett feszültséget a nézőben és találkoznak a közönség egészséges igazságérzetével.

/folyt.köv./

- 32 -

16.35/um

14⁰⁰

v

bb 42. /vita ...folyt./u

az anketon bejelentették, hogy az objektív studio a jövőben több dokumentum jellegű filmet készít - esetleg évente három-négy hosszú dokumentumfilmet is kibocsát. ehhez természetesen meg kell teremteni a forgalmazási lehetőségeket. erősödni fog a film és a televízió kapcsolata, ha ugyanis a mozi kevesen látogatják, a tv-készülék elé viszont sokan leülnek, akkor a filmeseknek alkalmazkodniuk kell az életformaváltáshoz. az anyagiak szorítása is az erők és az eszközök koncentrálására ösztönöz. ezért a jövőben még inkább egyeztetni kell a film- és tv-studiók gyártási programját. /mti/

-.-

bb 43. a munkaerőgazdálkodásról tárgyalt a komárom megyei tanács vb

ber/um kz ie

1980. február 5.

a munkaügyi feladatoknak a vállalatvezetés szerves részévé kell válnia, a munkaügyi szakembereknek megfelelő gazdasági képzettséggel kell rendelkezniük - hangsúlyozták a komárom megyei tanács végrehajtó bizottságának kedden tartott megkezdett ülésén. a megye munkaerő-gazdálkodásával foglalkozó tanácskozáson részt vett trethon ferenc munkaügyi miniszter is.

az ülésen azzal a feltételezéssel összefüggésben, hogy a vállalatok magatartása az eddiginél is számottevőbben befolyásolja majd a munkaerő-gazdálkodást, azt hangsúlyozták, téves az a nézet, amely szerint a vállalati érdek nem mindig egyezik a népgazdasági érdekekkel. a valóság az, hogy ilyen esetekben magának a vállalatnak a pillanatnyi előnyei vannak ellentétben saját hosszú távu érdekeivel. ezért fontos, hogy mindig a valóságos helyzetnek megfelelően szabják meg a tennivalókat. csak ott tudják majd dolgozóikat ésszerűbben foglalkoztatni és magasabb jövedelemhez juttatni - szögezték le a tanácskozáson -, ahol megalapozzák ennek a jövőjét. ezért a tervszerű, és rendszerű létszámcsökkentés mellett első sorban a munkaerő hatékonyabb foglalkoztatásának a módját kell megtalálni. amennyiben némileg csökkentett létszámmal ugyanannyi, ugyanolyan minőségű terméket állítanak elő, ez nem teszi jövedelmezőbbé a gazdálkodást, nem teremt újabb alapot a fejlődéshez. a tanácskozáson kiemelt feladatként jelölték meg, hogy megfelelő körülményeket teremtsenek a nagy szakértelmű bányászok foglalkoztatásához.

/folyt.köv./

17.00/zsu

-33-

17³⁰

bb.43. /a munkaerőgazdálkodásról folytc./zsu

az ülésen többek között úgy döntöttek, hogy módosítani kell azt a korábban bevált megyei rendelkezést, amely előírta, hol alkalmazhatnak új munkaerőt. a megváltozott gazdasági feltételek ugyanis merőben másképp ragnsorolják a vállalatokat. a munkaügyi osztályok egyik legfontosabb feladatként jelölték meg az iskolai tanulmányaikat befejezett diákok helyes pályairányítását, hiszen az utánpótlásnak továbbra is fő forrását jelentik. el kell érni, hogy a lányok is fokozottabban kapcsolódjanak be olyan szakmákba is, mint például az esztergályos vagy műszerész.

a végrehajtó bizottság úgy foglalt állást: el kell érni, hogy a rehabilitált dolgozók elsősorban ne járadékból, hanem számukra megfelelő hasznos munkából jussanak elegendő jövedelemhez. ezért meglelégedéssel vették tudomásul, a munkaügyi miniszternek azt a közlését, hogy a munkaügyi és az egészségügyi minisztérium, valamint a szot elterjesztése alapján rövidesen országosan megvizsgálják az egészségügyi és foglalkozási rehabilitáció helyzetét./mti/

--

bb.44. felhasználható: 18.30-tól

kádár jános látogatása a xiii. kerületben

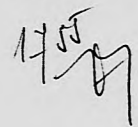
z/zsu di 1980. február 5.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára kedden délután látogatást tett a xiii. kerületi pártbizottság székházában. kovács károly, a pártbizottság első titkára tájékoztatást adott a párt xii. kongresszusára való felkészülésről, a gazdasági építőmunkáról és egyéb aktuális kérdésekről. az erről folyó eszmecsereén részt vettek a pártbizottság vezetői, egykori titkárai és más tisztségviselők./mti/

--

17.15/zsu

-34-

bb.45. megbízólevél - átadás

tr/zsu di

1980. február 5.

Losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke kedden fogadta gyanendra bahadur karki rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a nepáli királyság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadásánál jelen volt házi vencel, külügyminiszterhelyettes./mti/

--

bb.46. üdvözlő távirat

tr/zsu di

1980. február 5.

Losonczi pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte abol hasszan baniszadr-ot, az iráni iszlám köztársaság elnökévé történt megválasztása alkalmából./mti/

--

bb.47. bemutatkozó látogatás

tr/zsu di

1980. február 5.

Lázár györgy, a minisztertanács elnöke és apró Antal, az országgyűlés elnöke bemutatkozó látogatáson fogadta mohamed hussein mohsin al-shami-t, az iraki köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét./mti/

--

bb.48. elhunyt braun istván

bty/kz/zsu di

1980. február 5.

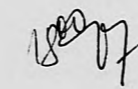
életének 76. évében elhunyt braun istván, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1930 óta volt tagja a pártnak. temetéséről később intézkednek.

az mszmp mezőkovácsházi járási bizottsága
/mti/

--

17.20/zsu

-35-

bb.49. diplomamunkák az áruházban

1/be/pp/zsu di

1980. február 5.

az iparművészeti főiskola három végzős hallgatója diplomamunkáiból rendeztek rendhagyó kiállítást a skála áruházban. vízhatlan anyagokból tervezett táskákat, hálósákokat, hátizsákokat és sportruhákat a kerékpáros turisztika kedvelőinek papp ilona, ács ilona gyermekcipői bőrből és orkánanyagból készültek, ez utóbbiak különösen a kicsinyek egészségének megóvására alkalmasak a mostanihoz hasonló la-tyakos időben. az orosz népviselet hagyományait követve tervezte olga logunova bőr, filc, irha és velur alapanyagú csizmakollekcióját. ezen kívül oroszos mellények, táskák és kesztyűk várják még a fogyasztók szigorú bírálatát.

a kiállítás, amelyet kedden nyitottak meg, a hét végéig tekinthető meg./mti/

--

bb.50. árucsereforgalmi megállapodás

zsu di

1980. február 5.

kedden budapesten aláírták magyarország és a koreai népi demokratikus köztársaság 1980. évi árucsereforgalmi és fizetési megállapodását. ennek alapján a kndk elsősorban színesfémeket, szerszámgepeket, közfogyasztási cikkeket, ásványi nyersanyagokat, míg hazánk gépi berendezéseket, műszereket, alumíniumot, gyógyszereket szállít. az 1979. évihez képest a forgalom növekszik. a megállapodást herkner ottó és bang the rjul külkereskedelmi miniszterhelyettesek írták alá./mti/

--

bb.51. üdvözlő távirat

tr/zsu di

1980. február 5.

uj-zéland nemzeti ünnepe alkalmából lonsonczi pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte sir keith holyoake fő kormányzót./mti/

--

18.10/zsu

-36-

18.10.77

bb.52. reich károly kiállítása kaposvárott
gom/st/zsu di

1980. február 5.

reich károly, kossuth- és munkácsy-dijas grafikusművész műveiből nyílt kiállítás kedden kaposváron, a helyi örségi művelődési otthonban. a kaposvári farsang alkalmából rendezett tárlaton a művész huszonhárom grafikáját mutatják be./mti/

--

bb.53. a mém és fejér megye vezetőinek tanácskozása székesfehérvárott

dáv/st/zsu di

1980. február 5.

adottságaik jobb kihasználásával, az intenzív termelés további bővítésével, a korszerű agrotechnikai módszerek szélesebb körű alkalmazásával 1978-hoz viszonyítva 8-10 százalékkal kívánják növelni az idén termelésüket a fejér megyei mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium vezetőivel folytatott tanácskozáson.

tavaly fejér megyében is jelentős termés kiesést okozott a kedvezőtlen időjárás. bár a veszteségeket másodvetésekkel, az állattenyésztés hozamainak növelésével, valamint nagyfokú takarékossággal igyekeztek mérsékelni a gazdaságok, három nagyüzem veszteséggel zárta az évet.

az idén a hozamok növelését, valamint a táj adottságainak jobb kihasználását tüzték ki célul a megye közös gazdaságai. a tervek szerint növelik a gazdaságosan természetű, s csökkentik az erősen ráfizetéses növények területét. így többek között a tavalyinál negyven százalékkal több napraforgót vetnek, három százalékkal nagyobb területen termesztik a táj fő növényét a kukoricát. 7-8 százalékkal növelik az állattenyésztés hozamait, s a tavalyinál 14 százalékkal több tejet, 13 százalékkal több sertéshúst, valamint 33 százalékkal több vágójuhot adnak a népgazdaságnak. a beruházásokat csak mérsékelten növelik, előnyben részesítik az állattartó telepek létesítését, valamint a korszerű gazdálkodáshoz nélkülözhetetlen gépvásárlásokat. előreláthatóan hatszáznegyven új tehénfőhelyet, 200 új hizómarhafőhelyet alakítanak ki, s csaknem nyolcezer hizósertés elhelyezésére teremtenek lehetőséget./mti/

--

18.25/zsu

-37-

mezőgazdasági nagyüzemek - jelentették be az ágazat megyei vezetői kedden székesfehérvárott a

19.02.77

bb.54. időjárásjelentés

gg/zsu di

1980. február 5.

a meteorológiai intézet jelenti február 5-én kedden
19 órakor:

szeles idő

várható időjárás szerda estig: nyugat felől átmeneti-
leg felszakadozik a zárt felhőzet, de továbbra is számítani
kell záporokra, elszórtan, főleg északon hózáporra. az észak-
nyugatra forduló szél helyenként viharossá fokozódik. a szer-
dai legmagasabb hőmérséklet plusz 2 plusz 7 fok között lesz.
/mti/

--

bb.55. pesti történet - a thália színház stúdióbemutatója

t/me/z/zsu di

1980. február 5.

játszik a szerző is, meg a rendező is a thália szin-
ház stúdióelőadásában, amelyet stúdió hiányában a
fáklya klubban mutattak be kedden este. borenich péter, a ma-
gyar rádió riporteri szerkesztője, aki a pesti történet című
dokumentumjátékában a gyermekeknek a szülők iránti kötelezettsé-
gére, az emberségre hívja fel a figyelmet, maga is színre lép.
a tehetetlen, kórházban tengődő anyát simon zsuzsa, a darab
rendezője személyesíti meg. az elkéseredett anya leányait
zsuzs katalin, jani ildikó, polónyi gyöngyi alakítja.
a szomszédnő: hacser józsa, a körzeti orvosnő: szekeres ilona,
a kórházi orvos: tándori lajos.

a közönség is bekapcsolódhat a játékba. az előadás
után ki-ki elmondhatja véleményét a család és a társadalom
felelősségéről./mti/

--

bb.56. husz éves az ndk budapesti kulturális és tájékoztató
központja

t/kj/z/zsu di

1980. február 5.

ünnepi esten emlékeztek meg kedden az ndk budapesti
kulturális és tájékoztató központja fennállásának 20. év-
fordulójáról.

/folyt.köv./

19.10/zsu

-38-

1945
07

bb.56./husz éves folyt./zsu

horst brasch, a német szocialista egységpárt
központi bizottságának tagja, az ndk népek barátsága ligá-
jának főtitkára méltatta a baráti állam életét, eredményeit,
kulturális értékeit magyarországon népszerűsítő intézmény
elmúlt két évtizedes tevékenységét, majd rónai rudolf, a kki el-
nöke - a népeink közötti barátság elmélyítése érdekében ki-
fejtett munkát elismeréseként - átnyújtotta a kulturális
kapcsolatok intézetének emlékérmét. molnár béla, a hmf orszá-
gos tanácsának titkára pedig átadta az intézmény kollekti-
vájának a hazafias népfront kitüntető emlékplakettjét, a
„népeink közötti barátság fejlesztéséért,,.

az ünnepi program zenés irodalmi műsorral folyta-
tódott. ezen christa kozik, ndk-beli költőnő saját verseit
adta elő, férje, christian kozik pedig zongorajátékával ked-
veskedett a vendégeknek.

az ünnepség fogadással ért véget, amelyen megjelentek
a magyar társadalmi és kulturális élet vezető személyiségei,
valamint dieter zibelius, az ndk magyarországi nagykövetsé-
gének ügyvivője./mti/

--

bb.57. kolozsvári művészek vendéggjátéka szegeden

oén/st/zsu di

1980. február 5.

a kolozsvári állami magyar színház társulata nagy
sikerű budapesti előadásai után kétnapos vendéggjátékra szeg-
edre érkezett. kedden este a szegedi kisszínházban paul
everac „az ötödik hattyu,, című színjátékát mutatták be
horváth béla rendezésében. szerdán este ugyancsak a kis-
színházban sütő andrás: egy lócsiszár virágvasárnapja című
drámáját adják elő a vendégművészek harag györgy rendezé-
sében.

a kolozsvári művészek szegedi tartózkodásuk ide-
jén találkoznak a város művészeti életének irányítóival, az
együttessel hazánkba érkezett romániai újság pedig a tisztúj-
tás című irodalmi folyóirat szerkesztőivel./mti/

--

19.45/zsu

-39-

2020
07

bb.58. nazaérkezett afrikából a szakszervezeti küldöttség
gg/zsu di 1980. február 5.

timmer józsefnek, a szot titkárának vezetésével kedden hazaérkezett afrikai körutjáról a magyar szakszervezetek küldöttsége, amely látogatást tett a kongói népi köztársaságban, togóban, elefántcsontparton, maliban és marokkóban. a delegáció megbeszélést folytatott az országok szakszervezeti központjaival, és megállapodott a kétoldalu kapcsolatok továbbfejlesztésében, a kölcsönös szolidaritás és együttműködés erősítésében, valamint véleményt cserélt a nemzetközi szakszervezeti mozgalom időszerű kérdéseiről. a küldöttség számos üzemet és intézményt látogatott meg, és találkozott az afrikai országok több állami vezetőjével./mti/

-.-

bb.59. ideiglenes gázvezeték a krisztinában - valószínűleg kóboráram okozta a gázömlést

i/ob/pá/zsu di 1980. február 5.

szerdán - előreláthatólag a délutáni óráktól - ideiglenes vezetéken szolgáltatnak gáz a gázömlés miatt ellátatlan krisztina köruti lakásoknak. a szerelők már kedden délben megkezdték a csatlakozó vezetékek átkötését. a nagy földtömeg megmozgatását igénylő javítási munkálatokat azonban nagyon lassítja, hogy a közműhálózat megóvása miatt csak kézi erővel tudnak a vezetékhez hozzáférni. először a megsérült szakasz két legutolsó háza, a 97-98-as számú épület kap majd gázt az ideiglenes vezetéken, utána pedig a munkálatok előrelahadtával, a többi ház is folyamatosan ismét bekapcsolódik a gázszolgáltatásba.

a gázművek ügyeletén elmondták, hogy a gázömlést az eddigi feltevések szerint valószínűleg kóboráram okozta. a gáz néhol beszivárgott az alagsori lakásokba, pincékbe és üzlethelyiségekbe, emberéletben azonban nem esett kár és sérülés sem történt./mti/

-.-

21.05/zsu

-40-

21.05/7

bb.60. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14 órától zárásig

zsu di 1980. február 5.

31. befejeződtek a magyar-román határvízi tárgyalások
32. komplex belvizrendezés csongrádban
33. gázömlés a krisztina köruton
34. magyar-lengyel írószövetségi megállapodás
35. koszoruzás
36. gyáros lászló bucsuztatásának időpontja
37. elhunyt fogarasi béla
38. a műszaki tájékoztatás szerepe az építészetben
39. ülést tartott a szövetség elnöksége
40. nőtanács ülése
41. kisgépek
42. magyar filmek
43. munkaerőgazdálkodás
44. kádár jános látogatása
45. megbízólevél-átadás
46. üdvözlő távirat
47. bemutatkozó látogatás
48. elhunyt braun istván
49. diplomamunkák
50. árucsereforgalmi megállapodás
51. üdvözlő távirat
52. reich károly kiállítása
53. vezetői tanácskozás
54. időjárásjelentés
55. pesti történet
56. ndk kulturális és tájékoztató központ
57. kolozsvári művészek
58. szakszervezeti küldöttség hazaérkezése
59. ideiglenes gázvezeték
60. hírjegyzék

-.-

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztették: halasi györgy, izsák erika,
dosztányi imre

-.-

21.15/zsu

-41-

21.15/7

